

Emneevaluering for emnet RUS240 Russisk språk og språkvitenskap Våren 2021

Innhold:¹

- 1) Årets gjennomføring av emnet (våren 2021), sammenlignet med tidligere år
- 2) Studenttall, frafall og eksamensresultater
- 3) Oppfølging av tidligere evalueringer, inkl. fagfellevurderinger
- 4) Studentevaluering våren 2021
- 5) Erfaringer fra andre som bidrar i undervisningen på emnet
- 6) Beskrivelse og begrunnelse av pedagogiske valg, med refleksjoner over studentens læring som følge av disse valgene
- 7) Samsvarer emnets læringsutbyttebeskrivelse med undervisnings-, lærings- og vurderingsformer?
- 8) Samsvar mellom undervisning og vurdering
- 9) Er framdrift og opplegg for emnet i samsvar med de fastsatte målene for emne og program?
- 10) Forslag til forbedringstiltak

1) Årets gjennomføring av emnet (våren 2021), sammenlignet med tidligere år

Navn: Russisk språk og språkvitenskap

Nivå: Bachelor (4. semester, 200-nivå)

Omfang: 15 studiepoeng

Undervisere våren 2021: Margje Post (emneansvar + grammatikk/teori);

Elena Lomova (praktisk russisk med muntlig), Brita Lotsberg Bryn (to av 11 ganger skriftlig russisk, delt med MP og EL); studentassistent Bojana Radojkić (9 ganger seminar med tekstlesning på RUS240+RUS251)

Fagkoordinator: Ingunn Lunde

Undervisningsspråk: Russisk (i timene med Elena Lomova) og norsk

Mål og innhald

Ifølge emnebeskrivelsen har RUS240 som mål “1) at studentane gjennom ei språkvitenskapleg tilnærming får god innsikt i strukturen i utvalde emne i russisk språk, og 2) at dei får ei forståing av språket sin plass og rolle i eit språkleg, så vel som samfunnsrelatert perspektiv. Dei vil òg 3) få kunnskapar om omsetjingsteori og skrivekonvensjonar og vidareutvikla dugleiken sin i skriftleg russisk gjennom omsetjingar og andre skriftlege øvingar. 4) Utdjupa dugleiken sin i munnleg russisk gjennom samtaletimane med russisk språkpedagog.”

Læringsutbyte

¹ Evalueringa følger <https://www.uib.no/studiekvalitet/134145/kvalitetssystem-utdanning-ved-uib/#-nbsp-4-1-evaluering-av-etablerte-studietilbud-3-rig-og-5-rig>

“Ved fullført emne:

Kunnskap:

Studenten

- har gode kunnskaper og utdjupa innsikt i utvalde grammatiske emne
- har utdjupa innsikt i russisk lydlære, setningsbygging, ordbøying og orddanning
- god kjennskap til russiske skrivekonvensjonar og til grunnleggjande omsetjingsteori

Ferdigheiter:

Studenten

- er i stand til å analysere russisk språkstruktur og gjere greie for russiske grammatiske emne i samanlikning med norsk.
- har djupare innsikt i eit språkvitskapleg omgrepsapparat og analyse.
- kan omsetje middels vanskelege tekstar innan ulike sjangrar frå norsk til russisk
- kan utforme sjølvstendige, resonnerande tekstar på russisk og dermed vise at ein meistrar den teoretiske grammatikken i praksis.
- kan setje russisk standardspråk i perspektiv som ein av fleire varietetar av russisk.
- har vidareutvikla den generelle dugleiken i russisk og er i stand til å presentere og drøfte problemstillingar knytte til pensum på russisk munnleg.”

Arbeids- og undervisningsformer

Emnebeskrivelsen sier at “Undervisninga går normalt over eit heilt semester med 6-8 timar i veka. Undervisningstilbodet omfattar teori, øvingar og skriftleg og munnleg russisk. Undervisningsforma vil vere førelesningar, øvingar og kollokvietimar og gjennomgang av skriftlege omsetjingar norsk-russisk og andre skriftlege arbeid.”

Emnet hadde våren 2021 7-8 timers undervisning i 12 uker, bestående av 2 + 1t teori, 11 dobbelttimer skriftlig russisk og to ganger (2 eller 3t totalt) med praktisk russisk/muntlig i uka). I tillegg fikk vi tilby en dobbelttime med studentassistent i 9 uker, delt med parallelemnet RUS251. Denne dobbeltpelen ble brukt til tekstgjennomgang.

Koronatilpasning: Med unntak av noen få undervisningstimer, mest i teori, foregikk all undervisning våren 2021 på nett. Alle disse timene var samtidundervisning. Dette i motsetning til i fjor, der noen timer på slutten av semesteret ble erstattet med forberedelsespakker. Dette ble ikke gjort i år, siden disse i liten grad ble benyttet i 2020, mens de pleier å kreve lang forberedelsestid.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

“3) Innlevering av minst 70% av innleveringsarbeida (omsetjingar, eksamensoppgåver m.fl.)”

Punkt 1 og 2 – minst 70% oppmøte til undervisninga – har våren 2020 og våren 2021 ikke blitt håndhevet pga koronasituasjonen.

Kravet om 70% var i praksis innlevering av minst 8 av de 11 såkalte A-oppgavene og minst 2 av B-oppgavene (fritekster). Tidligere bestod de fleste oppgavene av oversettelser fra norsk til russisk, men våren 2021 var det redusert til fire oppgaver, til fordel for flere fritekstoppåver (bl.a. basert på lyd og på en oppgave fra gratiskurset *Как скажешь* (vsrussian.com)), digitale oppgaver i grammatikk og forklaringsoppåver. Fra før var det en oppgave om fonetikk og fonologi og tidligere eksamensoppåver. Noen av de digitale

oppgavene ble laget i 2020, noen flervalgsoppgaver som Trond Nordenstam (ILOS, UiO) har delt med oss.

Andre oppgaver og materialer på MittUiB

I tillegg til obligatoriske oppgaver, ble studentene tilbudt en rekke andre øvelser og oppgaver (med fasitsvar eller tilbud om retting).

Det ble lagt ut 29 digitale støtteark og 15 presentasjoner. Dessuten inneholdt modulene på MittUiB lenker til ekstraøvelser i fillageret og til diverse videosnutter og andre hjelpemidler som er tilgjengelig på nett. Det ble ikke laget egne filmsnutter (bortsett fra en som ble laget våren 2020).

Studentene ble anbefalt å bruke lenker til filene fra de ulike modulene, men fillageret var dessuten organisert slik at det skulle være mulig for studentene å finne fram derfra.

Det var en generell modul med praktisk informasjon på toppen, og dessuten moduler for de ulike emnene som ble gjennomgått i teoritimene. De andre typene undervisning hadde egne moduler (skriftlig russisk, praktisk russisk, timene med studentassistent).

I forkant av forelesningene i teori fikk studentene anbefalinger til forberedelse (skriftlig i modulen).

Litteraturliste

“Utvalde emne frå ein høveleg grammatikk, supplert med språkvitskapleg litteratur, eit kompendium i lydlære, diverse støttemateriale og øvingar, og eit hefte med oppgåver i skriftleg russisk.”

Litteraturlista ligger [her](#).

I praksis bestod litteraturlista av kapitler frå tre ulike grammatikker/lærebøker, størsteparten av den russiske læreboka *Наше время*, kompendiet i fonetikk og fonologi (som også brukes ved UiT og UiO) og fire artikler. I tillegg kommer innleveringsoppgavene med tilhørende tekster. Eneste pensum til emnet “Russisk i perspektiv” var den tilhørende presentasjonen.

Vurderingsformer

“Våren 2021 er vurderingsforma endra frå skriftleg skuleeksamen til seks timars skriftleg eksamen heimefrå + éin time teknisk tid, og muntlig eksamen som tiltak mot spreiding av koronavirus.”

“Våren 2021 er alle hjelpemedel tillatne ved skriftleg eksamen heime.”

“Ved fastsetjing av samla karakter for emnet tel skriftleg eksamen 60% og munnleg eksamen 40%. Ein må ha ståkarakter i alle vurderingsdelane for å få ståkarakter i heile emnet.”

Det første semesteret RUS240 ble tilbudt, hadde emnet skriftlig saleksamen (uten hjelpemidler) og en muntlig eksamen. Våren 2020 ble begge eksamener gjennomført digitalt, med alle hjelpemidler tilgjengelig. Fordi endringa kom sent i semesteret, ble eksamen vurdert med bestått/ikke-bestått. Våren 2021 fortsatte vi med digital skriftlig og muntlig eksamen, men vi gikk tilbake til vurdering med karakter, siden både lærere og

studentene var kjent med eksamenstypen fra semesterstart og det dermed var god tid til å forberede seg til eksamensformatet.

2) Studenttall, frafall og eksamensresultater

Studenttall før og etter eksamen: 8 studenter av opprinnelig 9 påmeldte fikk godkjent de obligatoriske aktivitetene og tok eksamen. To av disse strøk (1 på skriftlig og en på muntlig eksamen).

Eksamensresultater våren 2021:

	A	B	C	D	E	F
skriftlig (8 kand.)	1	1	3	2		1
muntlig (7 kand.)	1	3	1	1		1
<i>samlet (8 kand.)</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>1</i>		<i>2</i>

Antallet studenter er for lavt til å kunne dra generelle konklusjoner.

Studieprogresjon: Ingen av årets studenter ble ferdige med BA i russisk dette semesteret; de fleste studerte i sitt 4. semester. En student tar BA i et annet fag. Flere studenter har meldt seg på et utvekslingsopphold i Russland for å ta frie studiepoeng i russisk.

3) Oppfølging av tidligere evalueringer, inkl. fagfelleevaluering

Fagfelleevaluering:

Emnet RUS240 har ennå ikke blitt vurdert av ekstern fagfelle. Siste gang forløperen RUS211 ble vurdert, var i 2015. Daværende ekstern sensor Tore Nettet foreslo å ikke vente med innleveringer av oppgaver i grammatikk og annen teori helt til slutten av semesteret. Nå starter vi tidligere, men man kunne startet enda tidligere og dessuten stilt strengere krav til besvarelsene, både til kvalitet og til tidsnok innlevering (der det i praksis har vært lett å få utsettelse). Samtidig må det vises fleksibilitet og tas hensyn til at studentene har en veldig full timeplan, de fleste med to parallellemner inkl. bacheloroppgave.

Fagfellen foreslo også å vurdere de teoretiske ferdighetene på grunnlag av konkrete eksempler. Dette er helt i tråd med veien emnet tok allerede da, og denne typen oppgaver har det blitt flere av, både før og under eksamen, med oppgaver som tar utgangspunkt i eksempler fra aviser, skjønnlitteratur eller fra grammatikkbøker og øvelser.

Studentevalueringer våren 2019 og 2020:

Studentene var stort sett fornøyd med emnet i 2019, som var første gangen emnet ble tilbudt, både med arbeidsmengde, innhold og undervisning. Det kom fram at de to ikke-russiske studentene som svarte ønsket mer praktisk russisk med vekt på vokabular.

De ønsket dessuten mer vekt på gerundier, passiv og *sjå*-verb. Disse emnene har fått mer oppmerksomhet i de påfølgende årene. Undervisningen i grammatikk bør være studentaktiv, f.eks. ved å gi studentene konkrete oppgaver og stille dem spørsmål i timen. En ny forklaring av teorien av læreren har ikke vist seg å være tilstrekkelig effektiv.

I et tidligere år har noen etterlyst mer varierte innlæringsmåter, som oversettelser russisk-norsk og ukentlige lytteprøver (f.eks. youtube-filmsnutter), og ukentlige innleveringer av grammatiske øvelser. Dette har vi til dels gjennomført, bl.a. med innføring av digitale øvelser, men det er fortsatt få lytteprøver.

Våren 2020 ble ikke emnet studentevaluert med et skjema. I samtaler med studentene om koronatilpasningene på slutten av semesteret sa flere studenter sa at de savnet klasseromsundervisning, særlig timene i praktisk russisk, men vi fikk satt opp noen digitale møter med læreren i Moskva. Noen studenter møtte svært sjelden på de digitale samtidstimen, men andre benyttet dem flittig og var fornøyd med den digitale undervisninga. I noen av de oppsatte timene med Elena Lomova ble samtidundervisning erstattet med forberedelsespakker på MittUiB, men disse ble benyttet i begrenset grad.

4) Studentevaluering våren 2021

Fem av de åtte studentene fylte ut studentevalueringsskjemaet våren 2021. Fire av disse hadde deltatt på det meste av undervisninga.

Forberedelse, tidsbruk, egen innsats og arbeidsmengde

Alle krysset av for at de bruker 9-13 timer i uka på emnet (inkl. undervisning).

Mange mente at det var for mange undervisningstimer (3 av de 4 mest aktive), mens de i mindre grad mente at emnet i sin helhet var for omfattende (2 av 5); de øvrige krysset av for «passe».

På spørsmålet «Hvordan vurderer du din egen innsats i dette emnet?» svarte 2 studenter «bra» og 3 svarte «middels».

På spørsmålet «Forbereder du deg til forelesningene ved å sette deg inn i stoffet på forhånd?» svarte 4 «Ja, stort sett, men ikke lenge» og 1 student «i blant».

Innhold, pensum og oppgaver

80% er godt fornøyd med det faglige innholdet i emnet, 20% er middels fornøyd. På spørsmålet om visse emner får for lite eller for mye oppmerksomhet, ble ingen emner nevnt.

80% av de som svarte (4 av de 5) er ganske fornøyde med pensum, 1 er middels fornøyd. Undervisningen har fungert middels godt i forhold til pensum, mener 4 studenter, mens 1 mener at den fungerte veldig godt. En ønsker at artiklene ble drøftet bedre. En annen kommenterer at det er mye informasjon og ting som kommer fra mange ulike steder. Av og til er litt uklart hvor ting er hentet fra, men oftest er det greit å finne fram.

Forelesningene, studentportalen og støttematerialer

Våren 2021 var de 5 som svarte, flinke til å sjekke e-post og bruke MittUiB.

Vi spurte «Hvor fornøyd er du med 1) forelesningene 2) Powerpoint, 3) Bruk av MittUiB, 4) Handouts/fillager og 5) tilbakemeldingene på innleveringer.» Studentene var fornøyd på alle punkter, fra veldig fornøyd med tilbakemeldingene og med forelesningene til en noe lavere score på bruken av MittUiB, der det noen ganger var mindre lett å finne fram og et var en del lenker til filer som ikke virket.

Digital undervisning

De meste av undervisninga ble gjennomført på Zoom. De fleste timene i klasserom ble også streamet på Zoom, slik at studenter hjemmefra (noen bodde ikke i Bergen) også kunne høre foreleser og stille spørsmål, selv om de ikke alltid kunne høre de andre studentene (vi brukte ikke videotårn). I en del tilfeller var også studentene i klasserommet

på Zoom, fordi de ulike undervisningsrommene nesten aldri hadde fungerende skjermvisning.

Studentene ble spurt om de hadde hatt problemer med digital undervisning, men alle svarte «nei». På spørsmålet «Hvordan har den digitale undervisninga i teori/grammatikk og skriftlig russisk fungert?» og samme spørsmål om undervisninga i praktisk russisk, svarte en student «veldig bra», 3 studenter «bra» og en student «til dels bra». En ønsket at forelesningene hadde blitt spilt inn, for dem som ikke kunne følge all undervisning.

Vi spurte også hvordan vi kan forbedre undervisninga i teori/grammatikk/skriftlig russisk på nett fikk vi følgende forslag:

- Lage små snutter om enkeltemner som er lette å finne fram til og forstå
- Passe på et ryddigere fillager
- Legge inn mange nok pauser, som er ekstra viktig ved nettundervisning.

Om vi forsetter med praktisk russisk på nett, bør vi satse på bedre kommunikasjon med Elena Lomova. En student bemerker at praktisk russisk er uheldig å ha digitalt, men at det fortsatt var bra utført.

Samarbeid

Vi trengte ikke å spørre om studentene hadde samarbeidet aktivt med hverandre, for det hadde de: en gruppe studenter som møttes regelmessig hos hverandre eller på universitetet, både til undervisning og utenom.

Faglig og sosialt utbytte

På spørsmålet om det faglige utbyttet av emnet som helhet (all undervisning + hjemmearbeid), svarte en student «veldig godt», to «godt» og to «middels godt».

Studentene vurderte det sosiale utbyttet av emnet veldig ulikt, noe som ikke overrasker, siden noen satte hjemme, mens andre ofte møttes fysisk.

På spørsmålet «Hva synes du var det mest positive med RUS240?» kom følgende svar:

- Engasjerte forelesere.
- Alltid gode powerpoints og undervisning tilpasset innhold til oss. Vi hadde ofte mulighet til å være delaktige i hva vi ville gjennomgå av grammatikk og hvis det var noe vi lurte på ble det alltid fulgt opp. Også veldig fint med støtteark og forberedelsessider før hver time.

På spørsmål om hva studenten mener at kan forbedres, fikk vi følgende svar:

- Det kunne bli lagt opp mer til snakking og praktisering for studentene.
- Det blir etterlyst bedre kommunikasjon med Elena hvis det fortsetter å være digitalt.
- og et litt ryddigere fillager, eller et mer forenklet fillager.
- En student mente at undervisningen gikk litt fort i forhold til pensum-mengden. Det ble sagt av flere i den hektiske begynnelsen av semesteret.

Totalvurdering

På en skala fra A til F vurderte 1 student kvaliteten på emnet RUS240 med A, de fire øvrige krysset av for B.

5) Erfaringer fra andre som bidrar i undervisningen på emnet

Lærerne hadde gode erfaringer med årets undervisning. Oppmøtet til timene i praktisk russisk kunne vært bedre. Timene med studentassistent fungerte veldig bra; både studentene og assistenten var fornøyd med opplegg og gjennomføring.

6) Beskrivelse og begrunnelse av pedagogiske valg, med refleksjoner over studentens læring som følge av disse valgene

Emnet RUS240 har mange ulike mål. På den ene siden skal studentene bli flinkere i russisk. Vi har som mål at studentene etter gjennomgått semester vil kunne klare å lese originaltekster på russisk uten flere hjelpemidler enn ordbøker.

På den andre siden skal de reflektere, forklare og begrunne, både teori og konkret russisk språkbruk, med vekt på analyse av mer kompliserte russiske setningsstrukturer. Studentene blir kjent med språkvitenskapelig tenkning, må reflektere over forskjeller mellom norsk og russisk og over valg en oversetter må gjøre. De får innsikt i russisk fonetikk og fonologi. Til slutt blir det russiske standardspråket satt i et geografisk, historisk og sosialt perspektiv.

Siden målene er så diverse, har vi delt opp undervisninga i ulike typer: teori, skriftlig russisk og praktisk russisk. Praktisk russisk er undervisning på russisk med språkpedagog Elena Lomova. I disse timene øver studentene muntlig russisk på ulike måter, delvis på grunnlag av læreboka *Наше время*. Studentene skal også holde et innlegg, fortrinnsvis om en forfatter på pensum i parallelemnet. I timene blir det også gjort øvelser om relevante grammatiske temaer.

I teoritimene blir grammatisk teori gjennomgått, ofte på grunnlag av konkrete eksempler. I tillegg kommer en forelesning om russisk i perspektiv. Studentenes ordforråd er fortsatt begrenset og de sliter med kompliserte setningsstrukturer, selv om teorien i utgangspunktet ikke er ny, så gjennomgang av eksempler er nødvendig, men tidkrevende. Også fonetikk og fonologi krever tid å tilegne seg.

Tidligere år viste et behov for mer studentaktiv læring. En måte å oppnå dette på er å legge til rette for forberedelse og etterarbeid etter undervisning. Til de aller fleste teoritimene ble det derfor lagt ut forberedelsestips, ofte med konkrete spørsmål, i moduler som var inndelt etter emne. I disse modulene finner studentene også presentasjoner og/eller støtteark til hver forelesning, og ofte lenker til materialer utenom, bl.a. til filmsnuttene og øvelsene til Nettet og Makarovas lærebok *Ikke bare-bare*. Inntrykket er at studentene kommer bedre forberedt til timene enn tidligere, og at de stiller flere spørsmål.

Vi la også til rette for ekstra innleveringer: i tillegg til de obligatoriske A-oppgavene har innleveringene også såkalte frivillige B-oppgaver, som ofte er fritekster på russisk. Dessuten legges det ut mange ekstraoppgaver i form av (elektroniske) støtteark. Antall obligatoriske innleveringer kan vanskelig utvides enda mer, siden semesteret er såpass kompakt og studentene tar tre ulike emner.

Studentene kan aktiveres i enda større grad. Noe av teorien kunne presenteres i korte filmsnutter som studentene får tilgang til i forkant. Men emnet RUS240 er mindre egnet til å bruke korte filmsnutter enn emner i tidligere semestre, siden ingen grammatiske emner er nye: det handler mest om å gå i dybden.

Dobbelttimene i skriftlig russisk har vært undervist av tre ulike lærere. Timene har vært brukt til ulike typer undervisning, i takt med at typen innleveringsoppgaver har blitt mer diverse. På skriftlig eksamen gikk oversettelse norsk-russisk ut, siden det er vanskelig å vurdere oversettelse med alle hjelpemidler tilgjengelig, særlig når Google Translate er et tasketrykk unna. For å beholde en komponent som vurderer studentenes ferdigheter i skriftlig russisk, måtte studentene forklare noe vanskelige setninger og oversette dem til norsk, og dessuten skulle studentene danne setninger som inneholdt bestemte ord. Dette kan det øves med i undervisninga og evt. innleveringene.

De ekstra timene vi fikk med studentassistent (9 dobbelttimer, sammen med litteraturemnet RUS251) bestemte vi oss for å bruke til tekstgjennomgang (der vi tidligere også har brukt dem til gjennomgang av grammatiske øvelser). Dette fordi de øvrige lærerne har lite tid til dette, samtidig som studentene har gode erfaringer med denne typen seminarundervisning.

Vi kan fortsette med å integrere de to emnene RUS240 og RUS251, ved å bruke forfatterne fra RUS251 til muntligtimene og tekstutdrag fra litteraturlista på RUS251 til språklig analyse. De aller fleste studentene tar begge emnene, men lærerne må være seg bevisst at ikke alle studentene på RUS240 tar RUS251. Dette utelukker ikke at tekstutdrag fra RUS251 blir brukt til språklig analyse, men ikke alle studentene vil ha lest dem eller ha bakgrunnskunnskaper om teksten.

7) Samsvarer læringsutbyttebeskrivelsene med undervisnings-, lærings- og vurderingsformer?

Emneansvarlig mener at det er tilfredsstillende samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelsene (se side 1-2 over) og undervisnings-, lærings- og vurderingsformene, med unntak fra de følgende to punktene:

- a. “[Ved fullført emne har studenten] god kjennskap til russiske skrivekonvensjonar og til grunnleggjande omsetjingsteori.”
- b. [...] “og er i stand til å presentere og drøfte problemstillingar knytte til pensum på russisk munnleg.”

Til punkt a): Emnet har en artikkel om oversettelse på pensum (av Nabokov), men det men det kunne med fordel vært lagt inn mer oversettelsesteori i pensum.

Til b): Det siste punktet blir ikke vurdert på muntlig eksamen. Studentene leser et utdrag fra en pensumtekst og må kunne svare på spørsmål om den på russisk, men spørsmål om grammatikk besvarer studentene på norsk. Studentene blir også spurt om emner som har vært oppe i timene i praktisk russisk, men det kan ikke kalles “problemstillingar knytte til pensum”. Her er det bedre å omformulere emnebeskrivelsen enn å endre innholdet i undervisning og vurdering. Punktet gir inntrykk av at studentene skal kunne drøfte russisk grammatikk på russisk, med det er det ikke er noe stort behov for; dette skal de kunne gjøre på norsk, mens det er mer generelle emner de skal kunne drøfte på russisk.

8) Samsvar mellom undervisning og vurdering

Våren 2021 var det to avvik mellom undervisning og eksamen. For det første inneholdt eksamen ikke oversettelse norsk-russisk, siden denne typen eksamensoppgave er vanskelig å bedømme når alle hjelpemidler er tilgjengelig. Men dette var studentene blitt gjort oppmerksomme på, og i undervisningen ble denne typen oppgaver redusert. I stedet ble det en ny type eksamensoppgave; se *pedagogiske valg*.

9) Er framdrift og opplegg for emnet i samsvar med de fastsatte målene for emne og program?

Det ser ut til å være godt samsvar, men målene for oppnådd nivå i russiskkunnskaper er vagt formulert. Det er lite frafall i dette semesteret, men frafallet er nokså stort fra 1. til 4. semester. Nivået i russiskkunnskaper ser ut til å ha blitt lavere i forhold til tidligere år. Det kan skyldes at studentene ikke har kunnet reise til Russland i løpet av studietida og har måttet følge både emnet RUSPZ132 og mye av den praktiske språkundervisningen på nett.

Emnet har vist seg å fungere best for de studentene som er mest aktive og de som kan mest russisk fra før. Muligens forventer lærerne et høyere nivå enn det som er realistisk for de fleste studentene.

10) Forslag til forbedringstiltak

Pensum i grammatikk:

Det er en utfordring å finne passende pensum til dette emnet og finne en balanse mellom praktisk språkinnlæring og en språkvitenskapelig tilnærming til russisk. Vi har gått bort fra å bruke Mathiassens grammatikk som hovedbok. Pensum er derfor fordelt på mange ulike kilder, men det ser ut til å ha fungert tilfredsstillende, selv om studentene ikke gir toppkarakter på pensum. Det hadde vært ønskelig å finne passende litteratur til emnet "Russisk i perspektiv", der eneste pensum nå er presentasjonen.

Studentportal og undervisning:

Siden emnet ser ut til å fungere best for de flinkeste og mest aktive studentene, bør lærerne tenke igjennom mulig tiltak til at også mindre flinke og mindre aktive studenter får et godt utbytte av emnet, uten at det går på bekostning av de sterkeste studentene. Her er noen forslag:

- For det første kan undervisningen bli mer interaktiv.
- Det er viktig at læreren ikke snakker lang tid i strekk under timene.
- Det kan legges bedre til rette for et godt sosialt miljø og for samarbeid.
- Diskusjonsforumet kan bli forsøkt tatt i bruk.
- MittUiB kan bli gjort mer oversiktlig og forutsigbart. Dessuten kan det lages tydeligere grenser mellom minimumskrav og ekstraoppgaver og ekstrastoff.
- Pandemien har gjort tilgangen til ulike typer lærestoff på nett enda større, men det er tidkrevende å finne og passe inn materiale som kan tas i bruk, uten at den totale mengden stoff blir uoverkommelig.
- Vi kan vurdere å lage filmsnutter selv.
- Kommunikasjonen mellom lærerne kan bli bedre.

Det er også mulig at vi bør senke ambisjonsnivået, nå som ingen har kunnet reise til Russland på en stund. Dessuten tar studentene f.o.m. 2019 ikke 2, men 3 emner i dette semesteret. Selv om arbeidsbyrden offisielt skal være lik den var før innføringen av fellesemnet LITTIF200, er det svært sannsynlig at arbeidsbyrden likevel har økt.

Skriftlig russisk:

Vi må vurdere alternativer til oversettelse norsk-russisk uten hjelpemidler, eller øve mer på dette i timene. Vi innførte andre typer oppgaver, bl.a. at studentene skulle danne setninger som inneholdt visse ord. Dette bør bli innført i undervisninga.

Innleveringer:

Innlevering av eksamensoppgaver kan starte tidlig.

Antall undervisningstimer:

De fleste studentene som deltok aktivt i undervisninga, mente at det var for mange undervisningstimer, samtidig som ikke like mange mente at emnet i sin helhet var for omfattende. De fikk 7-8 timer undervisning på RUS240 i uka (3 timer teori, en dobbeltime *skriftlig russisk* og to økter med språkpedagog i uka (2 eller 3 timer totalt). I tillegg kom 9 ganger en dobbeltime tekstgjennomgang med studentassistent, der noen tekster kom fra RUS240, men de fleste fra RUS251.

Samtidig ønsker flere mer praktisk russisk, og praksis viser at teoritimene er nødvendige for å kunne gjennomgå mer kompliserte russiske setningsstrukturer og fonetikk og fonologi.

Etter ønske fra flere studenter kan vi altså vurdere å redusere antallet undervisningstimer i uka, særlig i de ukene i januar-februar der studentene har mye undervisning i de to parallellmennene og ekstra tilbud som oppgaveseminar. Men det er ikke åpenbart hvilken type undervisning det i så fall er mest hensiktsmessig å redusere, for studentene har et stort behov for alle delene: praktisk/muntlig russisk (nå: 2 ganger, 2-3 timer totalt i uks), teori (3t), skriftlig russisk (2t i 9 uker) og tekstgjennomgang (9x 2t, et ekstratilbud med studentassistent, delt med RUS251).

- Dersom vi reduserer, må vi samtidig få sterke insentiver til at studentene i stedet jobber hjemme med stoffet, eller sammen i kollokviegrupper.
- I stedet for å kutte timer, kan vi å erstatte noe sanntidsundervisning med hjemmearbeidsbolker.
- For å øke praksis i praktisk russisk, kunne vi utvidet tilbudet i lytteoppgaver.
- Vi kan også vurdere å snakke mer russisk i timene.

Studentassistent:

Vi har positive erfaringer med å ha en studentassistent til tekstgjennomgang, både til tekstene på RUS240 og tekster fra RUS251. Om det i senere år ikke blir midler til studentassistent, bør vi legge til rette for felles lesning, enten ved å frigjøre mer tid til det i selve undervisninga eller ved å legge til rette for at studentene selv oppretter kollokviegrupper.

MP 6. juli 2021

Evaluering RUS251: Russisk litteratur II, 2019 – 2021

Dette notatet evaluerer emnet **RUS251: Russisk litteratur II** for treårsperioden frå 2019 til 2021. Målet for emnet er, slik det er formulert i emneomtalen, å «gje fordjuping i sentrale emne i den russiske litteraturen, opplæring i sjølvstendig akademisk arbeid og danna godt grunnlag for vidare studium i russisk litteratur». Emnet går kvart vårsemester. Forfattaren av dette notatet, Kåre Johan Mjør, har vore emneansvarleg gjennom heile perioden, men kvart semester har også andre lærarar vore involvert i undervisninga.

Undervisningsformer

Undervisninga har bestått av to dobbelttimar i veka: førelesingar ein dag, der all pensumlitteratur blir undervist om, og tekstlesing ein dag. Under sistnemnde blir den russiskspråklege delen gått gjennom i form av lesing og omsetjing, men for prosaverka sin del er det av tidsmessige årsaker berre utdrag frå tekstane som blir dekkja. Våren 2021 blei tekstlesinga styrka gjennom at det blei tilsett ein studentassistent for emna RUS240 og RUS251. Dette innebar 4 ekstra dobbelttimar med tekstgjennomgang for dette emnet.

Undervisninga går i regelen over 12 veker. Våren 2021 var det rett nok ei lita redusering i talet på førelesingar (frå 12 til 11) pga. manglande kapasitet i timeregnskapet til dei involverte lærarane. Det vil likevel vera svært viktig for dette emnet å halda oppe dagens undervisningsfrekvens – noko som også er tilbakemeldinga frå studentane (sjå nedanfor). I bachelorprogrammet for russisk har litteratur- og kulturemna allereie langt mindre undervisning enn dei språklege emna.

Vurderingsformer og pensum

Vurderingsforma er ei rettleidd semesteroppgåve tilsvarande ei bacheloroppgåve. For studentane på bachelorprogrammet i russisk er dette det største arbeidet dei skriv i programmet (4000 ord), og normalt også det mest omfattande arbeidet før ei eventuell masteroppgåve. Som det også er antyda i emneomtalen (jf. ovanfor), vil oppgåva gi eit signal om dei er kvalifiserte for masterarbeidet.

I perioden 2019–2021 er det emneansvarleg som har stått for gjennomføringa av semesteroppgåva i form av å gje tema og rettleiing. Studentane har fått ulike tema å velja mellom, og det har vore eit krav at dei sjølve skal formulera si eiga vinkling i form av ei problemstilling. Emneomtalen har vore lagt til grunn for vurderingskriteria, der ferdigheiter i akademisk skriving, tekstanalyse og kritisk, sjølvstendig vurdering av primærtekstane står sentralt.

Pensum i emnet har i perioden hatt eit tyngdepunkt i klassisk 1800-talslitteratur, men også med ein del innslag frå 1900-talet. I emneomtalen heiter det at studentane skal ha «erverta kunnskap om sentrale problemstillingar i russisk litteratur», og tema for semesteroppgåvene har gjennomgåande vore det ein kan karakterisera som nokså tradisjonelle («det vesle mennesket», «individ og samfunn», «utopi og dystopi»), der studentane har vore forventa å skriva sjølvstendige analysar og drøftingar av tema og tekstar, og aktivt involvera tidlegare forskning på feltet. Det har vore lagt til grunn ei forståing av at på bachelornivå skal studentane først og fremst setja seg inn i og drøfta eksisterande kunnskap (til skilnad frå ei masteroppgåve, som er eit «svennestykke» som forskar), og denne tanken har lege til grunn for måten emnet og vurderingsforma har vore gjennomført på.

Som nemnt har pensum bestått av litterære tekstar frå både 1800-talet og 1900-talet, og i 2020 og 2021 har det også inkludert poesi. Vidare har studentane kunna lesa nokre av tekstane i omsetjing, og det har, litt tilfeldig, vore 1900-talsverka som i perioden har vore i denne kategorien. Tanken her har vore å gje studentane større breidde, då det å lesa russisk litteratur på originalspråket tek tid.

Studenttal

År	Obligatoriske aktivitetar godkjende	Gjennomført
2019	5	5
2020	6	5
2021	8	7

Kvart år har det i tillegg vore 1-2 studentar som har byrja på emnet, men ikkje fullført tilstrekkeleg med obligatoriske aktivitetar til å få oppgåva si vurdert (dei har heller ikkje levert oppgåve).

Studentevaluering

Emnet har blitt evaluert av studentane våren 2021. Det har vore brukt spørjeskjema (SurveyXact), og det kom inn 5 svar, i praksis frå dei som har følgd emnet mest aktivt. I tillegg har emneansvarleg diskutert emnet med fleire av studentane under rettleiinga. Her følgjer resultatata frå spørjeskjemaet:

- 80% har delteke i all eller mesteparten av undervisninga (både førelesingar og tekst)
- 60% synest undervisningsmengda er passe (20% for mykje; 20% for lite).
- 80% seier dei har hatt middels fagleg utbyte av undervisninga (20%: høgt utbyte).
- 60% føretrekkjer klasseromsundervisning (20% online; 20% har ingen preferansar)
- Tidsbruk: 60% brukar mindre enn 10 timar på emnet pr. veke; 40% brukar 10-20. Ingen brukar meir enn 20 timar.
- Samtlege synest pensumet er for stort.
- Ingen meiner likevel at det russiskspråklege pensumet er for vanskeleg eller for omfattande. Ein student utdjupar at «det er vanskelig, men ikke for vanskelig, går bra med godt arbeid».
- Samtlege meiner også at arbeidsmengda er passe i forhold til studiepoeng (eit fleirtal brukar som nemnt under 10 timar pr. veke).
- Samtlege synest det har vore vanskeleg å følgja semesterplanen/stilla førebudd til undervisninga.
- Som ei totalvurdering får emnet 2 B'ar, 2 C'ar og 1 D, altså eit noko «middels» resultat.

I skjemaet er det ytterlegare to spørsmål der studentane har svart med eigne ord. På spørsmålet om korleis undervisninga har fungert i forhold til pensum, går det att at det er vanskeleg å halda tritt med progresjonen, dvs. stilla førebudd til undervisninga, og at oppbygginga av emnet er «rotete». Dette reflekterer nok at mens førelesingar og tekstgjennomgang tidleg i semesteret har følgd kvarandre, skil dei gradvis lag med overgangen til prosatekstar, ettersom fleire teksttimar då går med til eit enkelt prosaverk, mens førelesingane held fram kronologisk i eit høgare tempo inn på 1900-talet (der tekstane ikkje blir lesne på russisk). Andre tilbakemeldingar på dette spørsmålet er at det har vore fint å få diskutera pensumet i undervisninga, dvs. at det har vore opning for dette.

Det andre spørsmålet har gått på arbeidet med semesteroppgåva. Her må det nemnast at undersøkinga blei gjennomført før studentane leverte første utkast (1. mai). Ein student skriv at vedkommande strevar med skriveprosessen og etterlyser «plan med mål» for oppgåva. Ein annan at

det er utfordrande å koma i gang, særleg sidan dei må bestemma tema nokså tidleg i semesteret (15. mars), dvs. før alt stoffet er gått gjennom (denne dato er fastsett i emneomtalen). Tre seier dei har fått god hjelp og tilbakemelding frå faglærarar; ein etterlyser derimot «meir råd og hjelp».

På det avsluttande, opne spørsmålet får likevel faglærarar og undervisninga gode tilbakemeldingar for kvalitet og engasjement.

I samtalane med emneansvarleg under rettleiinga i mai var det nokre som presiserte at pensum var eigentleg av passe omfang, men at det var semesterplanen som var uklar, eller utilstrekkeleg kommunisert. Hyppigare påminningar undervegs om progresjonen blei etterlyst/tipsa om (men ein student tok også litt sjølvkritikk her, sidan det trass alt fanst ein semesterplan).

Når det gjeld pensum, var det fleire som nemnde i samtalane at Dostojevskijteksten (Записки из подполья) er i vanskelegaste laget; dei andre er meir overkommelege.

Lærdomar å ta med seg vidare

Resultata frå undersøkinga ovanfor er ikkje eintydige. Det er semje om at pensumet samla sett er for omfattande, men samstundes at den russiskspråklege delen er av høveleg omfang. Det mest paradoksale resultatet er nok at arbeidsmengda blir meldt å vera for stor, men at forholdet mellom arbeid og studiepoeng er passe. Det kjem også fram at eit fleirtal bruker under 10 timar i veka, noko som må karakteriserast som lite.

Den tydelegaste lærdommen er at førelesingar og tekstgjennomgang må integrerast tettare og at semesterplanen må kommuniserast endå betre. Det kan leggst til her at emnet i Mitt UiB har vore organisert i modular, men desse har ikkje hatt datoar og har primært vore strukturert i samsvar med førelesingsrekka, ikkje tekstlesinga.

Med utgangspunkt i det som har vore pensum dei siste åra, kan ei fornuftig revidering vera å gå bort frå at delar av pensum kan lesast i omsetjing, for å sikra breidde, men behalda den russiskspråklege delen i same omfang som i dag. Reduksjonen vil dermed i praksis bli det som i dag er 1900-talspensumet. Ein får då betre tid i førelesingsrekka til å gå gjennom tekst og kontekst, og tekstgjennomgangen kan leggst tettare på førelesingane til ei kvar tid. Poenget er ikkje primært at dette «skal» vera eit «1800-talsemne», men i perioden som her blir evaluert, har emnet RUS131: Russisk litteratur I, som går haustsemesteret i førevegen, hatt 1900-talslitteratur som tema og dette kan vera eit ytterlegare argument for å avgrensa RUS251 til 1800-talslitteratur frametter, og til primærtekstar på originalspråket.

Det kan leggst til her at emnet i 2019 blei redusert frå 15 til 10 studiepoeng, utan at dette blei reflektert i omfanget av primærpensumet. Det var teoripensumet som den gongen fall bort i og med at teori frå no av skulle dekkast av LITTHF200. Våren 2021 tok emneansvarleg likevel inn på pensumlista nokre metodebøker som støttelitteratur.

Eg håpar ein revisjon av semesterplanen og ein viss reduksjon av pensum er det som skal til for at studentane blir meir nøgde med emnet. Faglærarane får i alle fall gode tilbakemeldingar i evalueringa.

Andre moment/utfordringar

RUS251 har ei rekkje obligatoriske aktivitetar. Fleire av desse er knytte til semesteroppgåva, i tillegg skal det også gjennomførast ein kunnskapstest, som skal dokumentera breidde og tekstforståing. Aktivitetane er fornuftige og nødvendige både for å få studentane i gang med oppgåva og for å sikra at dei tileignar seg heile primærpensumet, ikkje berre det som dei vel å skriva oppgåve om. Ei utfordring oppstår likevel i dei situasjonane der studentane ikkje presterer tilstrekkeleg, det vera seg i form av svært knappe utkast eller dersom svaret på kunnskapsteksten ikkje er tilfredsstillande. Å ikkje godkjenna i slike tilfelle vil seia at semesteroppgåva ikkje vil bli vurdert, og det vil vera ein svært streng sanksjon. I praksis har vage planar og tynne utkast blitt akseptert, og rettleiar og student har samtalt om vegen vidare. Praksis ved utilstrekkeleg kunnskapstest i perioden har vore å be vedkommande om å utføra ei ekstra oppgåve, gjerne individuelt tilpassa. Våren 2021 var det heile tre av åtte studentar som fekk ekstra oppgåver; våren 2020 var det ein. Dette medfører ekstra arbeid også for emneansvarleg, og fagmiljøet kan godt diskutera meir kva ein gjer i slike tilfelle. Utfordringa gjeld truleg fleire emne enn berre dette, og diskusjonen har prinsipiell interesse. Ein kan også diskutera om det skal stillast krav til tekstmengde ved innlevering av utkast.

Sei frå

Det har ikkje vore tilfelle av «sei frå»-rapportering.

Kåre Johan Mjør

24. juni 2021